

[Anna Westergaard.]

Der var lige et Spørgsmaal, som jeg rejste til sidst, og som vistnok gik den højtærede Minister forbi. Det drejede sig om Opvarmning af Kursuslokalerne. Jeg er vidende om, at saadan Opvarmning tidligere er blevet betalt af Eleverne paa visse Kursus. Jeg vil gerne støtte disse Elever, hvis Arbejde jeg har stor Respekt for, ved, om det var muligt, at fremkalde en Bemærkning fra den højtærede Minister om, at naturligvis bør en saadan Ydelse, altsaa til Lokalernes Opvarmning, under de nye Forhold være Eleverne uvedkommende.

Esther Malling Pedersen: Jeg ønsker paa ingen Maade, at disse Kursus skal være for særlige Befolkningsgrupper, og jeg er meget godt tilfreds med den omhandlede Paragraf. Det er i det hele taget slet ikke min Hensigt gennem det, jeg her har prøvet at føre frem, at hævde, at vi her skulde ind paa noget retningspræget, men det staar for mig saadan, at den offentlige Skole lader det kundskabsmeddelende brede sig for stærkt. Jeg er imidlertid ogsaa klar over, at saa længe den almindelige Befolkning ikke synes det, kan vi ikke skabe nogen Forandring i dette Skolesystem, for det kan ikke være Statens Opgave, men det maa være Forældrenes, Hjemmenes Opgave at vege paa de Ændringer, man ønsker gennemført. Og som før sagt, vilde der utvivlsomt, hvis den store almindelige Befolkning udtalte sig, blive sagt, ikke at vor Skole skal have den og den Retning, ikke at der skal tales efter bestemte religiøse eller andre Linier, men blot dette, at der skal gives lidt mere Tid, stilles lidt mindre skarpe Eksamenskrav, og navnlig ikke læres om saa mange Ting. I den Erslevs Geografi, som plagede mig, da jeg læste til Eksamen, staar foran: ikke mangt, men meget. Det er ganske udmærkede Ord, men det forekommer mig, at det er vi kommet bort fra, vi er snarere kommet derhen, at man lærer mangt, men ikke meget. Men alt dette er, mener jeg, noget, som vi ikke kan rette paa, for den almindelige Befolkning er blevet klar over, at det, vi trænger til, det er ligesom mere Barndom for Børnene, og derigennem større Betingelser for at faa flere levende Mennesker. Og her er det altsaa, jeg nævnede Friskolerne som den Udvej, der staar aaben for dem, der ønsker det saadan.

Undervisningsministeren (Hartwig Frisch): Jeg beder det ærede Medlem Frk.

Anna Westergaard undskyldte mig, at jeg glemte at besvare et af hendes Spørgsmaal; jeg skal indrømme, at det var gaaet mig forbi. Som det nu blev stillet, vil jeg gerne svare, at dette, at man af Eleverne har krævet Bidrag til Opvarmning af Lokalerne, er jo et tydeligt Tegn paa den yderste Fattigdom inden for de paagældende Kursus. Med de ændrede Regler, vi her gaar ind for, og med det Elevkontingent, som det er Meningen at fastsætte — og vi skal jo have Indberetning til Ministeriet om de forskellige Kursers Elevkontingent —, kan man selvsagt ikke tænke sig, at noget saadant fortsat skulde praktiseres. Det staar som sagt for mig som det tydeligste Tegn paa Fattigdommen her under Krigen med alle de forfærdelige Vanskeligheder, Kurserne naturligvis kom i, da alle Priser ændredes. Jeg er glad ved, at Spørgsmaalet er stillet, og skal deraf tage Foranledning til, at det sikres, at man ogsaa paa dette Punkt opnaar fuld Klarhed.

Til det ærede Medlem Fru Esther Malling Pedersen vil jeg gerne sige, at jeg saa godt gennem den Skoledebat, der foregaar i disse Dage, er kendt med, at der er en vis vag Utilfredshed over for Skolens Arbejde. Jeg vil imidlertid ikke tilbageholde den Iagttagelse, jeg mener at have gjort, at denne Utilfredshed paa en mærkelig Maade giver sig Udtryk i to Modsetninger: den ene Dag skælder man Skolen ud for, at Børnene ikke lærer nær nok, navnlig i Retning af, at de ikke har tilstrækkelige bestemte Færdigheder, og saa den næste Dag møder man med voldsomme Angreb paa Skolen, gaaende ud paa, at Børnene indtæres alt for meget.

Jeg tror, vor pædagogiske Situation i Virkeligheden er den, at der blandt Forældrene gør sig en dobbelt Tendens gældende, gaaende snart i den ene Retning og snart i den anden, en Tendens, over for hvilken Skolen maa fastholde sin Opgave, at Børnene selvfølgelig skal lære noget — det kan jo aldrig være anderledes, end at der er ganske bestemte positive Ting, som det maa være Skolens Opgave at lære Børnene —, men at man paa den anden Side erkender, at Lærestoffet meget, meget let Aar for Aar hober sig op, forøges, der kommer nye Fag til, der piskes paa fra alle Sider. Her gælder det om at have en Operationskniv, der med visse Mellemrum kan skære væk af det overflødige Stof, der er blevet hældt paa, og jeg tror egentlig, vi staar i en Periode, hvor Stemningen overvejende er for, at en hel Del af dette Stof, der er hobet op efterhaanden, skal skæres væk ved, at man foretager en